

**Roczny plan pracy z plastyki do programu nauczania „Do dzieła!”
Klasa IV**

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
1. Co widzimy i jak to pokazać?	1	<ul style="list-style-type: none"> - podstawowe terminy plastyczne w formie abecadła plastycznego: <i>linia, kontur, plama, walor, światłocień, barwa, gama barwna, faktura, kształt, kompozycja, perspektywa</i> - elementy plastyczne w otoczeniu i w dziele sztuki - rola plastyki w tworzeniu jakości otoczenia - istota malarskiego patrzenia na otoczenie 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje i opisuje elementy abecadła plastycznego w najbliższym otoczeniu - przedstawia w pracy plastycznej fragment najbliższego otoczenia z uwzględnieniem co najmniej jednego elementu języka plastyki - określa rolę plastyki w najbliższym otoczeniu 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na fotografiach i reprodukcjach obrazów tworzące je elementy plastyczne - wymienia przykłady otoczenia estetycznego i uzasadnia swój wybór - omawia rolę środków plastycznych zastosowanych w odtworzeniu fragmentu otoczenia na płaszczyźnie - ujawnia kreatywność i dużą biegłość w posługiwaniu się poszczególnymi środkami wyrazu podczas przedstawiania w pracy fragmentu najbliższego otoczenia 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.5 I.6 II.1
2. ABC sztuki	1	<ul style="list-style-type: none"> - sztuka i dzieło sztuki - dziedziny sztuki: rysunek, malarstwo, grafika, rzeźba, architektura, sztuka użytkowa, fotografia, film - muzea i galerie jako miejsca gromadzące dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> - określa, jakie przedmioty można nazwać dziełami sztuki - wymienia dziedziny sztuki - wyjaśnia, gdzie można oglądać dzieła sztuki - odszukuje w swoim otoczeniu ciekawe przykłady malowideł, dzieł architektonicznych i przykładów sztuki użytkowej 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest sztuka i dzieło sztuki - omawia specyfikę podstawowych dziedzin sztuki - fotografuje, a następnie tworzy wystawę prac ukazujących ciekawe przykłady malowideł, dzieł architektonicznych i przykładów sztuki użytkowej ze swojego otoczenia 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.6 II.6 III.1 III.7 III.8
3. i 4. Linia i punkt	2	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>linia, punkt, kontur, kontrast</i> - rodzaje oraz zastosowanie linii i punktu w rysunku - linia jako środek wyrażania formy, faktury i przestrzeni - rysowanie konturu przedmiotu zgodnie z rzeczywistymi proporcjami 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje i kierunki linii - podaje przykłady zastosowania odmiennych rodzajów linii w rysunku - podejmuje próby różnicowania linii i punktów w działaniach plastycznych - wyjaśnia, co to jest kontur - tłumaczy, na czym polega kontrast w rysunku 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje różnorodne rodzaje linii i punktów w działaniach plastycznych z uwzględnieniem cech materiałów, przedmiotów i zjawisk - rysuje kontur wskazanego przedmiotu zgodnie z podaną instrukcją - posługuje się kontrastem w działaniach plastycznych - omawia reprodukcję pracy „Głowa morsa” Albrechta Dürera pod kątem zastosowanych linii i ich kierunków - określa rolę środków plastycznych użytych przez siebie w pracy plastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.5 II.1 II.2 III.5

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
				- rysuje z natury oraz z wyobraźni, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie i punkty	
5. Linie i punkty w sztuce prehistorycznej	1	- terminy: <i>sztuka prehistoryczna, megalit</i> - ramy czasowe prehistorii - prehistoryczne malarstwo, rzeźba, architektura, sztuka użytkowa – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje	- sytuuje epokę w czasie - wymienia cechy wytworów sztuki prehistorycznej - podaje przykłady dzieł sztuki prehistorycznej - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką prehistoryczną	- określa ramy czasowe epoki - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki prehistorycznej - wymienia przykłady wytworów sztuki prehistorycznej z dziedziny malarstwa, rzeźby, architektury i sztuki użytkowej - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką prehistoryczną	I.1 I.5 II.2 III.1 III.7
6. Plama	1	- różne rodzaje plam	- określa charakter wybranych plam (np. pod względem ich krawędzi i powierzchni) - tworzy różne rodzaje plam, głównie poprzez zagęszczanie krótkich linii	- stosuje różne rodzaje plam w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy - omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych plam	I.1 I.5 II.1 II.2 III.4 III.5
7. Płaskie plamy barwne w sztuce Egiptu	1	- termin: <i>piramida, sarkofag, obelisk, pylon, kolumna, hieroglify</i> - ramy czasowe sztuki starożytnego Egiptu - malarstwo, rzeźba, architektura starożytnego Egiptu – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje	- sytuuje epokę w czasie - wymienia cechy wytworów sztuki starożytnego Egiptu - podaje przykłady dzieł sztuki starożytnego Egiptu - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką starożytnego Egiptu	- określa ramy czasowe epoki - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki starożytnego Egiptu - wymienia przykłady wytworów sztuki starożytnego Egiptu z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką starożytnego Egiptu	I.1 I.3 I.5 II.2 III.1 III.7
8. i 9. Barwy podstawowe i pochodne	2	- koło barw - podział barw - terminy: <i>barwy podstawowe, barwy pochodne, barwy czyste (światliste)</i> - zasady łączenia barw w celu uzyskania barw pochodnych	- wyjaśnia, co to są barwy czyste - wskazuje barwy czyste w najbliższym otoczeniu - rozpoznaje barwy podstawowe i pochodne - podaje sposoby otrzymywania poszczególnych barw pochodnych	- wyjaśnia, czym jest model koła barw - opisuje sposoby otrzymywania odcieni barw pochodnych - poszukuje w działaniach plastycznych zestawień kontrastowych w grupie barw czystych - uzyskuje zamierzony odcień w wyniku mieszania określonych barw	I.1 I.3 I.6 II.1 II.2 III.5

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
				- omawia reprodukcję obrazu „Kobieta z owocem mango” Paula Gauguina pod kątem zastosowanych barw - wykorzystuje barwy w działaniach plastycznych	
10. Tworzę przez cały rok – Jak wykonać kokardę narodową?	1	- sposoby wykonywania elementów dekoracyjnych - formy sztuki użytkowej - kontrasty barwne	- korzystając z instrukcji, planuje kolejne etapy swojej pracy - wykonuje element dekoracyjny zgodnie z podaną instrukcją	- tworzy element dekoracyjny odznaczający się starannością wykonania - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów	I.1 I.3 I.5 II.4 II.7
11. i 12. Barwy dopełniające i złamane	2	- terminy: <i>barwy dopełniające, barwy złamane</i> - zasady łączenia barw w celu uzyskania barw złamanych - efekt łączenia barw dopełniających - wpływ barw dopełniających i złamanych na ekspresję pracy plastycznej	- wymienia pary barw dopełniających - podaje wszystkie poznane sposoby otrzymywania wybranych barw złamanych - uzyskuje kilka barw złamanych oraz powstałych ze zmieszania par barw dopełniających - stosuje niektóre barwy złamane i dopełniające w działaniach plastycznych	- klasyfikuje daną barwę do odpowiedniego rodzaju barw – czystych, dopełniających lub złamanych - uzyskuje różnorodne odcienie barw złamanych oraz powstałych ze zmieszania par barw dopełniających - wskazuje i nazywa barwy czyste, złamane i dopełniające występujące na obrazie „Barki na Tamizie” André Deraina oraz w dziele „Wnętrze pracowni artystki w Krakowie” Olgi Boznańskiej - wykorzystuje barwy w działaniach plastycznych	I.1 I.3 I.6 II.1 II.2 III.4 III.5

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
13. i 14. Techniki rysunkowe	2	<ul style="list-style-type: none"> - rodzaje technik rysunkowych - podstawowe narzędzia i podłoża rysunkowe oraz ich zastosowanie - estetyka warsztatu pracy 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje technik rysunkowych - nazywa podstawowe narzędzia rysunkowe - stosuje w działaniach plastycznych różne narzędzia i podłoża rysunkowe - utrzymuje w ładzie swój warsztat pracy 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia specyfikę poszczególnych technik rysunkowych - dobiera narzędzia i podłoża rysunkowe w zależności od charakteru i tematu pracy - wyjaśnia na podanych przykładach, czym różnią się ślady narzędzi na powierzchni gładkiej i porowatej oraz mokrej i śliskiej - określa na wskazanej reprodukcji dzieła, jakimi narzędziami posłużył się artysta i jakie zastosował środki wyrazu plastycznego 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.5 I.6 II.1 II.2 II.6
15. Tworzę przez cały rok – Jak wykonać kartkę świąteczną?	1	<ul style="list-style-type: none"> - zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: linii, plamy, barwy, kształtu - wykorzystanie technik malarskich i mieszanych - graficzne formy użytkowe 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje graficzną formę użytkową, postępując według instrukcji 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje graficzną formę użytkową, korzystając z instrukcji i twórczo ją uzupełniając 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.3 I.5 II.1 II.2 II.4 II.6
16. Techniki malarskie	1	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>technika malarska, pigment</i> - rodzaje farb - rodzaje technik malarskich 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, co to jest pigment - wymienia nazwy podstawowych rodzajów farb i technik malarskich - nazywa wybrane narzędzia malarskie 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, od czego zależy nazwa techniki malarskiej - dobiera narzędzia i podłoża malarskie stosownie do charakteru i tematu pracy - określa na wskazanej reprodukcji dzieła, jakimi narzędziami posłużył się artysta i jakie zastosował środki wyrazu plastycznego 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.3 I.5 I.6 II.1 II.2 III.4 III.5
17. Techniki malarskie w sztuce starożytnej Grecji i starożytnego Rzymu	1	<ul style="list-style-type: none"> - termin: <i>tympanon, fryz, głowica, bazylika, nawa, arkada, rotunda, kopuła</i> - ramy czasowe sztuki starożytnej Grecji i starożytnego Rzymu - malarstwo, rzeźba, architektura starożytnej Grecji i starożytnego Rzymu – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje 	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje epokę w czasie - wymienia cechy wytworów sztuki starożytnej Grecji i starożytnego Rzymu - podaje przykłady dzieł sztuki starożytnej Grecji i starożytnego Rzymu - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką starożytną 	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe epoki - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki starożytnej Grecji i starożytnego Rzymu - wymienia przykłady wytworów sztuki starożytnej Grecji i starożytnego Rzymu z dziedziny malarstwa, rzeźby i 	<ul style="list-style-type: none"> I.1 I.3 I.5 II.2 III.5 III.7

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
Rzymu			Grecji lub starożytnego Rzymu	architektury - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką starożytnej Grecji lub starożytnego Rzymu	
18. i 19. Pastele	2	- cechy charakterystyczne techniki pastelowej - termin <i>fiksatywa</i> - rodzaje pasteli - narzędzia i podłoża stosowane w technice pastelowej	- wymienia typowe narzędzia i podłoża stosowane w technice pastelowej - podaje rodzaje pasteli - wykonuje pracę w technice pasteli olejnych - określa, w jaki sposób zabezpiecza się prace wykonane techniką pastelową - wymienia sposoby nanoszenia pasteli na podłoże	- poprawnie stosuje narzędzia i podłoża w technice pasteli olejnych - opisuje efekty wykorzystania określonego podłoża w technice pastelowej - omawia własną pracę wykonaną pastelami olejnymi pod kątem uzyskanych efektów plastycznych - twórczo stosuje technikę pasteli olejnych w działaniach plastycznych - porównuje dwie wybrane prace wykonane techniką pastelową pod kątem uzyskanych efektów malarskich	I.1 I.3 I.5 I.6 II.1 II.2 II.6 III.4 III.5
20. Tempery i gwasze	1	- cechy techniki temperowej i gwaszu - narzędzia i podłoża w technice temperowej oraz gwaszu - ikona jako przykład malarstwa temperowego	- wymienia typowe narzędzia i podłoża stosowane w technikach gwaszu i temperowej - omawia funkcje typowych narzędzi stosowanych w technice temperowej i gwaszu	- poprawnie stosuje w działaniach plastycznych narzędzia i podłoża typowe dla techniki temperowej lub gwaszu - określa, czym się charakteryzują farby temperowe i gwasz - na podstawie prac wykonanych farbami temperowymi i gwaszem porównuje sposoby malowania w obu technikach - twórczo stosuje technikę temperową i gwasz w działaniach plastycznych - opisuje wpływ techniki temperowej i gwaszu na wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy	I.1 I.3 I.5 I.6 II.1 II.2 II.6 III.4 III.5
21. Tworzę przez cały rok – Jak wykonać walentynkowe serce z gliny?	1	- płaskorzeźba - formy użytkowe - techniki, narzędzia i materiały rzeźbiarskie	- planuje poszczególne etapy pracy, posługując się instrukcją - wykonuje prostą formę użytkową, wykorzystując określone techniki i materiały rzeźbiarskie	- starannie wykonuje prostą formę użytkową w określonej technice rzeźbiarskiej - tworzy z wyobraźni prostą formę rzeźbiarską będącą rozwinięciem instrukcji	I.1 I.5 II.2 II.3 II.4 II.6

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
22. i 23. Akwarele	2	- cechy techniki akwarelowej - narzędzia i podłoża stosowane w technice akwarelowej	- wymienia typowe narzędzia i podłoża wykorzystywane w technice akwarelowej - podejmuje próbę wykonania pracy na dowolny temat z zastosowaniem techniki akwarelowej - określa funkcję typowych narzędzi używanych w technice akwarelowej - maluje pracę w technice akwarelowej z zastosowaniem wąskiej gamy barwnej	- poprawnie wykorzystuje narzędzia i podłoża typowe dla techniki akwarelowej - na podstawie wykonanej pracy omawia sposób malowania akwarelami - analizuje określony obraz pod kątem efektów uzyskanych dzięki zastosowaniu techniki akwarelowej - wyjaśnia znaczenie podłoża w malarstwie akwarelowym - opisuje efekty malarskie, które można uzyskać dzięki technice akwarelowej - twórczo stosuje w działaniach plastycznych narzędzia i podłoża typowe dla techniki akwarelowej - porównuje dwa dzieła malarskie wykonane w technice akwarelowej pod kątem zastosowanych środków wyrazu plastycznego	I.1 I.3 I.5 I.6 II.1 II.2 II.6 III.4 III.5
24. Akryle	1	- cechy techniki akrylowej - narzędzia i podłoża stosowane w technice akrylowej	- wymienia typowe narzędzia i podłoża stosowane w technice akrylowej - omawia funkcje typowych narzędzi stosowanych w technice akrylowej	- poprawnie stosuje w działaniach plastycznych narzędzia i podłoża typowe dla techniki akrylowej - określa, czym się charakteryzują farby akrylowe - twórczo stosuje technikę akrylową w działaniach plastycznych - opisuje wpływ techniki akrylowej na wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy	I.1 I.3 I.5 I.6 II.1 II.2 II.6 III.4 III.5
25. Tworzę przez cały rok – Jak wykonać kartkę wielkanocną?	1	- zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: linii, plamy, barwy, kształtu - wykorzystanie technik rysunkowych i mieszanych - graficzne formy użytkowe	- tworzy kolaż na określony temat z elementów wykonanych według instrukcji	- tworzy kolaż na określony temat z elementów wykonanych według własnego pomysłu - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów	I.1 I.3 I.5 II.2 II.4 II.6
26. Techniki mieszane – farby wodne i	1	- termin <i>techniki mieszane</i> - charakterystyka technik mieszanych - łączenie farb wodnych z pastelami - zastosowanie technik mieszanych w	- wyjaśnia, co to są techniki mieszane - wymienia rodzaje technik mieszanych - określa, na czym polegają wybrane techniki mieszane	- wyjaśnia, czemu służy stosowanie technik mieszanych w działaniach plastycznych - wybiera daną technikę mieszaną dla	I.1 I.3 I.5 I.6

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
pastele		działaniach plastycznych	- wykonuje pracę w technice mieszanej (farby wodne i pastele)	najlepszego wyrażenia tematu pracy i analizuje ją pod kątem uzyskanych efektów plastycznych - wykorzystuje techniki mieszane w wyrażaniu emocji	II.1 II.2 II.6
27. Techniki mieszane – malowanie i drapanie	1	- termin <i>sgraffito</i> - zastosowanie technik mieszanych w działaniach plastycznych - technika wydrapywanki	- wyjaśnia, co to jest <i>sgraffito</i> - stosuje technikę wydrapywanki	- opisuje kolejne etapy pracy podczas działań w technice wydrapywanki na podstawie wykonanej kompozycji - eksperymentuje z łączeniem różnych technik w celu uzyskania nowych rozwiązań plastycznych - wykorzystuje techniki mieszane w wyrażaniu emocji	I.1 I.3 I.5 I.6 II.1 II.2 II.6
28. Kolaż	1	- terminy: <i>kolaż, fotokolaż</i> - cechy charakterystyczne kolażu i fotokolażu - zastosowanie kolażu w działaniach plastycznych	- wyjaśnia, co to jest kolaż - wymienia niektóre materiały stosowane w kolażu - omawia, w jaki sposób tworzy się kolaż - wykonuje pracę w technice kolażu z wykorzystaniem dowolnych materiałów	- określa, co decyduje o wyborze materiałów do wykonania kolażu - wykonuje pracę w technice kolażu z materiałów odpowiednio dobranych do tematu - wyjaśnia źródło terminu <i>kolaż</i> - omawia określoną pracę w technice kolażu pod kątem zastosowanych materiałów i barw oraz ich wpływu na wymowę dzieła - opisuje kolejne etapy pracy podczas tworzenia kolażu na podstawie własnej kompozycji - tłumaczy, na czym polega wykonywanie fotokolażu - twórczo stosuje zestawienia materiałów w celu uzyskania niestandardowych efektów wizualnych	I.1 I.3 I.5 II.2 II.4 II.6
29. Tworzę przez cały rok – Jak wykonać pracę na Dzień Matki?	1	- zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: linii, plamy, barwy, kształtu - wykorzystanie technik rysunkowych i mieszanych - graficzne formy użytkowe	- tworzy kolaż na określony temat z elementów wykonanych według instrukcji	- tworzy kolaż na określony temat z elementów wykonanych według własnego pomysłu - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów	I.1 I.3 I.5 I.6 II.1 II.2 II.6

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
					III.4 III.5
30. Tworzę przez cały rok – Jak wykonać pracę na Dzień Ojca?	1	- zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: linii, plamy, barwy, kształtu - wykorzystanie technik rysunkowych i mieszanych - graficzne formy użytkowe	- tworzy kolaż na określony temat z elementów wykonanych według instrukcji	- tworzy kolaż na określony temat z elementów wykonanych według własnego pomysłu - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów	I.1 I.3 I.5 I.6 II.1 II.2 II.6

Opracowanie: Bożena Ozga-Morawska

Adaptacja do podstawy programowej z 2014 r.: Ewa Kozyra

Adaptacja do nowej podstawy programowej: Marta Ipczyńska, Natalia Mrozkowiak